

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov
“ ” 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050113-Musiqi müəllimliyi.

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat :

Fənnin adı: Dirijorluq-2

Fənn proqramı: Lənkəran Dövlət Universitetinin, “Pedaqogika, psixologiya və incəsənət ” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli №01 sayılı iclas protokolu ilə təstiq edilmişdir

Kodu: İPF-B10.2

Təhsil ili: III (2025- 2026) Semestr: V

Tədris yükü: Cəmi: 240 saat. Auditoriya saati 75 saat (məşğələ)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit :8 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı,dərəcəsi: Fərzullayeva Şəhla Səfər qızı

Korpusun ünvanı: Lənkəran ş.,Ə.Məmmədov küçəsi 19, 2 saylı tədris korpusu

E-mail: sehlaferzullayeva063@mail.com

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat

1.K.Oxlov "Dirijorluq texnikasının nəzəri əsasları" M.,!984

2.Y.Həbibov "Dirijorluq tədrisi metodikası". Bakı 1999

3.N.Mirzəyeva"Dirijorluqda manual hərəkətlər".Bakı 1998

4.Y.Həbibov "Xorşünaslıq" Bakı 1998

Əlavə ədəbiyyat

1. M.Orucova "Azərbaycan xalq mahnıları"

2. Y.H.Qədimova" Məktəb mahnı repertuarı üzərində iş musiqi müəllimi hazırlığında əsas amil kimi" Bakı 1996

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn çərçivəsində tələbələr xorla münasibət metodlarına (xor partiyalarının və akkordların oxunuşu, fortepiano da xor əsərini partiturasının ifası, söz vasitəsilə ifaçılıq düşüncə və tələbələrin ifadəsi, dirijorluq texnikası) yiyələnirlər.

VII Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə qeyd olunmalıdır.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: 75 saat məşğələ

No	Keçirilən məşğələ mövzuların məzmunu	Məş.	Tarix
1	Xora rəhbərlik etməkdə dirijorluq	2	
2	Dirijorluq texnikasının formalaşmasının əsas etapları	2	
3	Dirijorluq əllərində əsərin obraz emosional məzmununun ifadəsi	2	
4	Dirijorluqda temp-ritmin ifadəsi	2	
5	Dirijor aparatı orqanlarının vəziyyəti	2	
6	Dirijor aparatı və onun imkanları	2	
7	Dirijoru əsas pozisiyası (döş qəfəsi, ayaq, baş, çiyin, əllə və biləklər)	2	
8	Mimikanın dirijorluqda rolu	2	
9	Dirijorluqda auktaktın rolu və məqsədi	2	
10	2/4 və 3/4 ölçülərin dirijorluq toru	2	
11	2/4 və 3/4 ölçülərin dirijorluq toru	2	
12	2/4 və 3/4 ölçülərində legato, non legato və staccato	2	
13	2/4 və 3/4 ölçülərində legato, non legato və staccato	2	
14	4/4 ölçüdə dirijorluğun sxemni	2	
15	4/4 ölçüdə dirijorluğun sxemni	2	
16	4/4 ölçüdə legato, non legato və stakkatonun tədris	2	
17	Xanənin müxtəlif vəzinlərinə ifaya başlamanın (auktaktın) göstərilməsi	2	
18	Xanənin müxtəlif vəzinlərinə ifaya başlamanın (auktaktın) göstərilməsi	2	
19	Xanənin müxtəlif vəzinlərinə ifanın kəsilməsini göstərmək	2	
20	Xanənin müxtəlif vəzinlərinə ifanın kəsilməsini göstərmək	2	
21	Dirijor hərəkətinin amplitudasının əsərin dinamikasından asılılığı	2	
22	A capella əsəri üzərində iş frazaları arasında sezura, pauzaları qeyd etmə priyomları	2	
23	A capella əsəri üzərində iş frazaları arasında sezura, pauzaları qeyd etmə priyomları	2	
24	A capella əsəri üzərində iş frazaları arasında sezura, pauzaları qeyd etmə priyomları	2	
25	A capella əsəri üzərində iş frazaları arasında sezura, pauzaları qeyd etmə priyomları	2	
26	Frazaların dirijor hərəkətləri ilə tam dolğun ifadəsi	2	
27	Frazaların dirijor hərəkətləri ilə tam dolğun ifadəsi	2	
28	Auktaktın əsərin xarakterindən asılılığı	2	
29	Dirijorluqda sağ və sol əlin rolu	2	
30	Kreşendo ştrixinin tədrisi	2	
31	Diminuendo ştrixinin tədrisi	2	
32	Məktəb repertuarından bir mahnının dirijorluğu	2	
33	Məktəb repertuarından bir mahnının dirijorluğu	2	
34	Dinamikanın (f, f, p, p, p) hərəkətlə ifadə fəndləri	2	
35	Qısa "kreşendo" və "diminuendo"nun ifadə fəndləri	2	
36	Müxtəlif vəznlərdə "başlama", "kəsmə" və "nöqtə" ni göstərmək	2	
37	Müxtəlif vəznlərdə "başlama", "kəsmə" və "nöqtə" ni göstərmək	2	
38	Tədris materialının təkrarı	1	

-A capella əsərləri

1. Xalq mahnısı "Yeri, Yeri"
2. Xalq mahnısı "Yadıma sən düşəndə"
3. Xalq mahnısı "Aranda qaldım".
4. S. Rustəmov "Ala göz"

-Müşayiətli xor əsərləri .

1. Üzeyr Hacıbəyov "Qızlar xoru".
2. Emin Sabitoğlu "Azərbaycan".
3. Ramiz Mustafayev "Ay güləbatın".
4. U. Hacıbəyov "Şəbi-Hicran xoru"

-Müsiqi fənni üzrə dərslərdən mahnılar

1. P. Bülbüloğlu "Şən Azərbaycan".
2. C. Cəhangirov "Qarabağ".
3. Q. Qarayev "Gənclik mahnısı".

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

- Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür-bacarıq və vərdisləri:
- İnformasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və vərdişi
- Tədqiqat sahəsi üzrə işin məqsəd və vəzifələri
- Müqayisə, ümumiləşdirmə və sistemləşdirmə, tənqidi yanaşma, ziddiyyətləri görmə bacarığı

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- musiqi yaddaşının, ritm həssaslığının, musiqi zövqünün və artistlik qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsi ;

- xorla münasibət metodlarına yiyələnmək;
- Vokal –xor işlərini həyata keçirmək üçün elementar və peşəkar vərdislər;
- uşaq xorları ilə işləmək üçün repertuar ilə.

XIII.Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi:

Bu fənnin tədrisi nəticəsində tələbələr dirijorluğun nəzəri əsaslarını, dirijorluq texnikasını, xor əsərlərinin bütün səslərini ufuqi və şaquli oxumağı, xor əsərlərini təhlil etməyi, onları fortapianoda ifa etməyi öyrənir.

XIV. İmtahan sualları:

1. A-capella əsəri.
2. Müşayiətli xor əsəri.
3. Məktəb repertuarından əsər
4. Dirijorluq toru(müxtəlif ölçülərdə)
5. Nəzəri sorğu

XV.Kollekvium sualları:

I Kollekvium sualları;

- 1.A-kapella əsərinin fortapiano ifası və dirijorluğu
- 2.Müşayiətli əsərin dirijorluğu
- 3.Nəzəri sorğu

II Kollekvium sualları :

- 1.Məktəb repertuarından əsərin dirijorluğu
- 2.Dirijorluq toru (müxtəlif ölçülərdə)
- 3.Nəzəri sorğu

Dirijorluq-2 fənninin sillabusu 050113-Musiqi müəllimliyi.İxtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənnproqramı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

B/m. Ş.S.Fərzullayeva

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev